

سوالات متداول مصاحبه استخدامی کدامند و بهترین جواب‌ها برای آن‌ها چیست؟ (فرمول استخدام)

مقدمه

فهرست سریع:

- #مصاحبه-کاری-بازجویی-نیست-یک-گپ-ساده-است
- #سوال-اول-لطفاً-کمی-از-خودتان-بگویید
- #سوال-دوم-بزرگترین-نقطه-ضعف-شما-چیست
- #سوال-سوم-چرا-میخواهید-در-این-شرکت-کار-کنید
- #سوال-چهارم-چرا-از-شغل-قبلی-خود-بیرون-آمدید
- #سوال-پنجم-حقوق-پیشنهادی-شما-چقدر-است

نشستن روی صندلی اتاق انتظار، عرق کردن کف دست‌ها و تپش قلبی که صدای آن را در گوشمان می‌شنویم؛ این‌ها احساسات آشنایی برای همه‌ی ما قبل از ورود به اتاق مصاحبه‌ی کاری هستند. خیلی از افراد با وجود داشتن تخصص بالا و رزومه‌های درخشان، فقط به خاطر استرس و بلد نبودن جواب‌های درست، فرصت‌های شغلی بی‌نظیری را از دست می‌دهند.

دلیل اصلی این ترس این است که ما فکر می‌کنیم مدیران شرکت می‌خواهند ما را بگیرند یا سوالات عجیب‌وغریبی بپرسند که ما جوابشان را نمی‌دانیم. اما واقعیت این است که ۸۰ درصد سوالات مصاحبه در تمام دنیا و در تمام شرکت‌ها کاملاً شبیه هم هستند! اگر شما هدف پنهان پشت هر سوال را بدانید، دیگر نیازی به حفظ کردن جواب‌ها ندارید. در این مقاله می‌خواهیم خیلی ساده و خودمانی، ۵ سوال به شدت پرتکرار مصاحبه‌های کاری را زیر ذره‌بین ببریم و یاد بگیریم چطور با جواب‌هایمان، مدیران را میخکوب کنیم.

مصاحبه کاری بازجویی نیست، یک گپ ساده است!

قبل از اینکه به سراغ سوالات برویم، باید بزرگترین مانع ذهنی‌تان را بشکنید. بسیاری از کارجویان وقتی روی صندلی مصاحبه می‌نشینند، احساس یک متهم را دارند که قرار است بازجویی شود! اما نگاه مدیر منابع انسانی کاملاً متفاوت است. وقتی او شما را به مصاحبه دعوت کرده، یعنی رزومه‌ی شما را پسندیده است و در دلش آرزو می‌کند که: "کاش همین آدم برای این شغل مناسب باشد تا من مجبور نباشم دوباره آگهی استخدام بدهم!"

بنابراین، مصاحبه فقط یک گفتگوی دوطرفه برای این است که ببینید آیا شما دو نفر به درد همکاری با هم می‌خورید یا نه. اگر این ذهنیت را داشته باشید، نیمی از استرس شما از بین می‌رود و با اعتمادبه‌نفس بیشتری صحبت می‌کنید.

 پیشنهاد ویژه مطالعه: اگر ترس از صحبت کردن و قضاوت شدن باعث می‌شود در مصاحبه‌ها دست‌وپای خود را گم کنید، خواندن مقاله **چطور خجالت را کنار بگذاریم و جسور باشیم؟** برای شما یک معجزه خواهد بود.

سوال اول: «لطفاً کمی از خودتان بگویید.»

این اولین و ترسناک‌ترین سوال هر مصاحبه‌ای است! بیشتر آدم‌ها وقتی این سوال را می‌شنوند، شروع می‌کنند به تعریف کردن داستان زندگی‌شان: "من متولد فلان سال هستم، در فلان شهر بزرگ شدم، پدرم کارمند است و..." اما مدیر به هیچ‌وجه نمی‌خواهد داستان کودکی شما را بشنود!

هدف از این سوال چیست؟ او می‌خواهد ببیند شما چقدر روی خودتان تسلط دارید و آیا تجربه‌های گذشته‌تان به درد این شغل می‌خورد یا نه.

فرمول بهترین جواب (گذشته، حال، آینده): برای جواب دادن به این سوال، از فرمول سه مرحله‌ای استفاده کنید.

- **گذشته:** خیلی کوتاه بگویید در چند سال اخیر چه کار می‌کردید. (مثلاً: من در ۳ سال گذشته در بخش فروش شرکت ایکس کار می‌کردم).
- **حال:** الان دقیقاً چه مهارتی دارید و چه می‌کنید. (مثلاً: در حال حاضر تخصص من پیدا کردن مشتریان جدید از طریق شبکه‌های اجتماعی است).
- **آینده:** چرا الان اینجا هستید؟ (مثلاً: حالا به دنبال این هستم که این تجربه‌ها را در شرکت بزرگ شما که در حال توسعه است، به کار بگیرم).

سوال دوم: «بزرگترین نقطه ضعف شما چیست؟»

این سوال یک تله روانی کلاسیک است! آدم‌های معمولی معمولاً دو نوع جواب اشتباه به این سوال می‌دهند: یا می‌گویند: "من هیچ نقطه‌ضعفی ندارم!" (که نشان‌دهنده غرور و عدم خودآگاهی است)، یا سعی می‌کنند یک نقطه‌قوت را به جای نقطه‌ضعف قالب کنند و می‌گویند: "من خیلی کمال‌گرا هستم و زیاد کار می‌کنم!" مدیران منابع انسانی از این جمله‌ی کلیشه‌ای به شدت متنفرند.

هدف از این سوال چیست؟ مدیر می‌خواهد بداند آیا شما آنقدر بالغ هستید که ایرادات خودتان را بشناسید؟ و مهم‌تر از آن، آیا برای رفع آن‌ها کاری کرده‌اید؟

بهترین جواب: یک نقطه‌ضعف واقعی اما "غیرمُهلک" (که ربطی به اصل آن شغل ندارد) را بگویید و بلافاصله توضیح دهید که چطور در حال برطرف کردن آن هستید. مثال: "من در گذشته همیشه با مدیریت زمان و اولویت‌بندی کارها مشکل داشتم و خیلی وقت‌ها کارها تلنبار می‌شد. اما در شش ماه گذشته، استفاده از یک نرم‌افزار برنامه‌ریزی را شروع کرده‌ام و حالا صبح‌ها قبل از شروع کار، سه وظیفه‌ی اصلی‌ام را مشخص می‌کنم. این کار سرعت و نظم من را خیلی بهتر کرده است."

 پیشنهاد ویژه مطالعه: برای اینکه در مصاحبه‌ها یک کارمند فوق‌حرفه‌ای و دوست‌داشتنی به نظر برسید، حتماً مقاله **مهارت‌های نرم (Soft Skills) که هر کارمندی باید بلد باشد** را در سایت مطالعه کنید.

سوال سوم: «چرا می‌خواهید در این شرکت کار کنید؟»

بدترین جوابی که می‌توانید بدهید این است: "چون به پول نیاز داشتم!" یا "چون دنبال کار می‌گشتم و آگهی شما را دیدم." شرکت‌ها دوست ندارند انتخاب دوم یا از سرِ ناچاری شما باشند. آن‌ها کارمندی می‌خواهند که با هدف و علاقه وارد مجموعه شود.

هدف از این سوال چیست؟ مدیر می‌خواهد بداند آیا شما اصلاً زحمت کشیده‌اید که قبل از مصاحبه در مورد شرکت آن‌ها تحقیق کنید؟

بهترین جواب: شما باید نشان دهید که آن‌ها را می‌شناسید. از شب قبل سایت و شبکه‌های اجتماعی شرکت را بررسی کنید و یک ویژگی مثبت از آن‌ها پیدا کنید. مثال: "من مدت‌هاست که محصولات شما را دنبال می‌کنم. احترامی که در بخش پشتیبانی به مشتری می‌گذارید برای من بسیار جذاب است. من همیشه دوست داشتم در تیمی کار کنم که کیفیت برایش در اولویت است و فکر می‌کنم با انرژی‌ای که دارم، می‌توانم در این فرهنگ کاری به خوبی رشد کنم و مفید باشم."

سوال چهارم: «چرا از شغل قبلی خود بیرون آمدید؟»

خطرناک‌ترین سوال مصاحبه همین است! این سوال جایی است که بسیاری از افراد شروع می‌کنند به بدگویی کردن از رئیس قبلی، همکاران زیرآب‌زن و شرایط بد شرکت قبلی. یادتان باشد: هرگز و تحت هیچ شرایطی، پشت‌سر مدیر و شرکت قبلی خود بدگویی نکنید. مدیری که روبه‌روی شما نشسته با خودش می‌گوید: "این آدم اگر فردا از شرکت ما هم برود، دقیقاً همین حرف‌ها را پشت‌سر ما خواهد زد!"

بهترین جواب: به جای صحبت کردن درباره‌ی «فرار از گذشته»، درباره‌ی «حرکت به سمت آینده» صحبت کنید. همه‌چیز را در یک چارچوب مثبت قرار دهید. مثال: "من سه سال عالی را در شرکت قبلی گذراندم و مهارت‌های زیادی یاد گرفتم. اما احساس کردم که به سقف رشد خودم در آنجا رسیده‌ام و دیگر چالش جدیدی برای من وجود ندارد. به همین دلیل تصمیم گرفتم به دنبال محیطی بگردم که فرصت‌های بزرگ‌تری برای یادگیری و پیشرفت داشته باشد."

 پیشنهاد ویژه مطالعه: اگر واقعاً رئیس قبلی شما فرد بدخلقی بوده و تجربه‌ی بدی دارید، یادگیری سیاست‌های مقاله **چگونه با رئیس عصبانی و بداخلاق کنار بیاییم؟** به شما کمک می‌کند در آینده بهتر عمل کنید.

سوال پنجم: «حقوق پیشنهادی شما چقدر است؟»

صحبت کردن در مورد پول همیشه سخت است. اگر عدد پائینی بگویید، ارزان فروخته‌اید؛ اگر عدد خیلی بالایی بگویید، ممکن است به خاطر بودجه‌ی شرکت، شما را رد کنند.

بهترین جواب: هرگز یک عدد ثابت (مثلاً ۲۰ میلیون تومان) نگویید. همیشه یک «بازه یا رنج قیمتی» ارائه دهید. اما قبل از مصاحبه، حتماً باید از دوستان یا اینترنت پرس‌وجو کرده باشید که حقوق عرف این شغل در بازار چقدر است. مثال: "با توجه به وظایفی که در آگهی شما دیدم و سابقه‌ی کاری خودم، حقوق پیشنهادی من در بازه‌ی بین ۱۸ تا ۲۲ میلیون تومان است. البته این عدد قطعی نیست و بستگی به مزایا، پاداش‌ها و امکان رشد در شرکت شما دارد که خوشحال می‌شوم در موردشان صحبت کنیم."

نتیجه‌گیری

موفقیت در مصاحبه‌ی استخدامی، شبیه به امتحان کنکور نیست که جواب‌های کاملاً درست یا غلط داشته باشد. کلید طلایی قبولی در هر مصاحبه‌ای، «صداقت، لبخند و آگاهی» است. وقتی شما با تحقیق قبلی وارد اتاق می‌شوید، به جای اینکه تظاهر کنید یک انسان بی‌نقص و رباتیک هستید، به عنوان یک انسان واقعی مشتاق یادگیری رفتار می‌کنید. شرکت‌ها به دنبال استخدام ماشین‌ها نیستند؛ آن‌ها می‌خواهند با آدم‌هایی کار کنند که در کنار مهارت فنی، اخلاق خوبی دارند و می‌توانند در روزهای سخت کاری، هم‌تیمی خوبی برای آن‌ها باشند.

۳ کاری که قبل از مصاحبه بعدی باید انجام دهید (اقدامک‌های عملی):

۱. صدای خودتان را با گوشی ضبط کنید و به سوال «از خودتان بگویید» در کمتر از دو دقیقه جواب دهید. بعد به صدای خودتان گوش کنید تا تیپ‌ها و جملات اضافه را حذف کنید.
۲. قبل از ورود به جلسه، حتماً نام شرکت را در اینترنت جستجو کنید تا حداقل سه ویژگی مهم از محصولات یا خدمات آن‌ها را حفظ باشید.
۳. در انتهای مصاحبه، وقتی مدیر می‌پرسد "آیا شما سوالی دارید؟" هرگز نگویید نه! حتماً یک سوال هوشمندانه بپرسید (مثلاً: بزرگترین چالشی که در این شغل با آن روبه‌رو خواهم شد چیست؟).

بسیاری از افراد با وجود داشتن مهارت‌های بی‌نظیر، به دلیل استرس، خجالت یا نداشتن سیاست‌های کلامی در جلسات مصاحبه (مخصوصاً برای رده‌های مدیریتی)، شانس استخدام خود را از دست می‌دهند. شبیه‌سازی جلسه مصاحبه و بررسی نقاط قوت رزومه در کنار یک مربی و فرد باتجربه، می‌تواند گره‌های ارتباطی شما را باز کند و شانس قبولی شما را در بهترین شرکت‌ها چند برابر کند.

درخواست یک جلسه شبیه‌سازی و بررسی مسیر کاری

? پرسش‌های متداول (FAQ)

۱. آیا اشکالی دارد در مصاحبه استرس داشته باشیم؟ استرس داشتن در مصاحبه کاملاً طبیعی است و مدیران منابع انسانی هم این را می‌دانند. حتی می‌توانید با یک لبخند و خیلی صادقانه در ابتدای جلسه بگویید: "من چون خیلی مشتاق این شغل هستم، کمی استرس دارم." همین جمله‌ی ساده باعث می‌شود فضا صمیمی شود و فشار روانی شما به شدت کاهش پیدا کند.

۲. اگر سوال تخصصی پرسیدند و جوابش را بلد نبودم چه کار کنم؟ هرگز سعی نکنید دروغ بگویید یا با کلمات بازی کنید تا نشان دهید بلد هستید. دست شما خیلی زود رو می‌شود! خیلی با اعتمادبه‌نفس بگویید: "من در حال حاضر حضور ذهن ندارم یا در این زمینه کار نکرده‌ام، اما شیوه‌ی کار من این است که وقتی با مشکلی جدیدی روبه‌رو می‌شوم، با جستجو کردن و مطالعه خیلی سریع آن را یاد می‌گیرم." شرکت‌ها به دنبال قدرت حل مسئله هستند، نه یک دیکشنری سیار!

۳. آیا پوشیدن لباس کاملاً رسمی (کت‌وشلوار) برای همه مصاحبه‌ها الزامی است؟ این موضوع کاملاً به «فرهنگ شرکت» بستگی دارد. اگر برای یک بانک یا یک اداره‌ی دولتی مصاحبه می‌روید، لباس رسمی الزامی است. اما اگر برای یک شرکت استارت‌آپی جوان می‌روید، یک لباس اسپرت بسیار مرتب و تمیز مناسب‌تر است. بهترین کار این است که پوشش شما، یک درجه از پوشش روزمره‌ی کارمندان آن شرکت رسمی‌تر باشد.